

TRIBUNA

Trípoli: el conflicte

Rachid Jamali

Exalcalde de Trípoli

Trípoli és la segona ciutat més important del Líban després de la capital, Beirut, i el centre administratiu de la regió (*muhafaza*) del Nord. Situada al centre de les costes orientals de la Mediterrània, a uns vuitanta quilòmetres al nord de Beirut, conserva les empremtes deixades per les diverses civilitzacions que han poblat l'àrea des de l'Edat del Bronze.

Important punt de connexió entre la conca mediterrània i la zona interior del Pròxim Orient, Trípoli ha estat al llarg de la història una metròpoli i un centre regional i provincial. Va florir i va adquirir protagonisme gràcies a la seva obertura cap a l'est i l'oest i, posteriorment, va patir un declivi quan es va replegar en ambdues direccions. En la primera meitat del segle passat i fins a l'inici de la guerra civil libanesa, Trípoli va jugar un paper indiscutible com a centre del Líban septentrional, del qual era el principal pol administratiu, econòmic, cultural, sanitari, de serveis i d'activitats, així com el seu nus de comunicacions. L'abast dels serveis que prestava anava més enllà de la frontera, incloent les regions perifèriques sirianes, així com molts països de l'Orient Mitjà.

La guerra civil i les seves seqüeles van portar canvis dràstics a la regió de Trípoli, trastocant el seu paper de centre regional i debilitant la seva interacció orgànica amb les regions veïnes. Avui dia, aquestes regions ja no convergeixen amb Trípoli per a temes de negocis, formació, producció o comunicacions. Al contrari, han desenvolupat enllaços directes amb la capital, Beirut. La marginació de la ciutat s'exacerbà amb l'exclusió dels esforços de reconstrucció nacional després de la fi de la guerra civil, els quals es van concentrar principalment en el centre.

“ La guerra civil va portar canvis dràstics a Trípoli, en va trastocar el paper com a centre regional i va debilitar la interacció amb les regions veïnes ”

La població de Trípoli és d'uns 500.000 habitants, la majoria dels quals són musulmans sunnites. La petita comunitat alauita libanesa també viu principalment a Trípoli i s'estima que està formada per unes 30.000 persones, que resideixen sobretot al barri de Jabal Mohsen, limítrof amb el bastió sunnita de Bab al-Tabbaneh. Els dos barris estan dividits pel carrer Syria, de manera que Jabal Mohsen queda a la part alta d'un turó i Bab al-Tabbaneh a la part inferior. Els indicadors de pobresa i de privació extrema han estat predominants al llarg de les últimes tres dècades a totes dues zones: nivells d'ingressos molt baixos, atur, analfabetisme, treball infantil, amuntegament als habitatges, serveis deficients... Tot això constitueix un terreny fèrtil per a tota mena de delinqüència.

El nord del Líban en general i Trípoli en particular són unes de les parts més empobrides del Líban i oblidades pel Govern central, cosa que fomenta el creixement de la ira i l'extremisme. Els musulmans sunnites i alauites de Trípoli han estat en conflicte des de la guerra civil libanesa (1975-1990). En el transcurs d'aquesta, els alauites libanesos del Partit Democràtic Àrab (PDA) de Jabal-Mohsen es van alinear amb Síria i van lluitar al costat de l'exèrcit sirià contra els grups sunnites, procedents principalment de Bab-Tabbaneh. Abans de la guerra, les poblacions dels dos barris mantenien forts vincles.

A causa de les divisions polítiques existents al Líban, les hostilitats van continuar de forma intermitent després del final de la guerra civil fins al març de 2014, quan l'exèrcit libanès va rebre ordres concretes del Govern central de posar fi a aquesta prolongada violència. Entre 2008 i 2014 es van produir més de vint cicles de violència, cadascun dels quals va durar entre diversos dies i diverses setmanes. A banda de les enormes pèrdues humanes, Trípoli va quedar greument afectada com a conseqüència d'aquesta violència, en especial en els següents àmbits:

- Desplaçaments de ciutadans: amb cada cicle de violència, fluxos de refugiats van sortir de les zones principals en conflicte (especialment Bab Al-Tabbaneh) per dirigir-se als barris tranquils de la ciutat, on els van allotjar en escoles públiques i van rebre assistència per part de l'Ajuntament. El consistori, en col·laboració amb la societat civil, es va ocupar de cobrir-los les necessitats bàsiques en els diferents períodes d'enfrontaments. Els ciutadans desplaçats, d'extrema pobresa, necessitaven pràcticament de tot, incloent aliments i assistència mèdica. L'ús de les escoles públiques per allotjar els desplaçats va fer necessari reformar els edificis escolars i equipar-los adequadament. Per exemple, va caldre crear un gran nombre de banys per afrontar les necessitats d'aquests milers de ciutadans en situació precària.

“ Des del final de la violència, les institucions i organitzacions de Trípoli s'esforcen per fer reviure les activitats econòmiques, socials i culturals de la ciutat ”

- Destrucció a la zona: cada cicle de violència va provocar, a més de danys a edificis i apartaments, la destrucció de les principals infraestructures de la zona, especialment en matèria d'electricitat i enllumenat públic, aigua i sistemes de clavegueram, xarxes de telèfons, etc. Després de cada episodi de violència, van caldre treballs de reparació per restablir les condicions de vida normals. Va caldre treballar durament, dia i nit, durant setmanes per tornar a un nivell acceptable de serveis, i el Govern va haver de donar suport financer a les persones que tenien els habitatges o locals comercials malmesos totalment o parcialment.

- Un dany col·lateral addicional és el relatiu a la imatge de la ciutat, que ha estat classificada pels mitjans de comunicació nacionals i internacionals com a lloc perillós per la violència que pateix i per ser bastió de grups extremistes, una imatge que ha incrementat la marginació i l'aïllament de la ciutat.

Des del final dels enfrontaments, el març de 2014, les institucions i organitzacions de Trípoli s'esforcen per fer reviure les activitats econòmiques, socials i culturals, així com els serveis. Per a aconseguir-ho, compten amb el suport del Banc Mundial, l'Agència Francesa de Desenvolupament (AFD) i el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD). Recentment, s'ha elaborat un pla de desenvolupament per a Trípoli anomenat "Tripoli Vision 2020", que compta amb el suport de diversos consells assessors, en els quals participen importants funcionaris governamentals i empresaris prominents de la ciutat. L'objectiu del projecte és crear un marc global per a la promoció de les inversions, la formació, la recapacitació, la col·locació de talent i la promoció de productes per revitalitzar l'economia i la subsistència de la ciutat.

El futur de Trípoli és, sens dubte, prometedor

Photography (CC) : AudunV

© Generalitat de Catalunya